

Stenograma conferinței: “Europa, destinată războiului” ținută de George Friedman la Consiliul Chicago pentru afaceri Globale

Numele meu este Nick Brian, sunt director de programe la "Chicago Council on Global Affairs" și va multumesc tuturor pentru prezenta Dvs aici, în această seară.

Vreau să profit de această ocazie și să-i urez "Bun venit" d-lui George Friedman în mijlocul nostru, cu atât mai mult cu cât acest lucru este o premieră.

De asemenea, aș dori să multumesc sponsorului nostru și celorlalți invitați și să vă salut pe toți ca atare.

Evenimentul din această seară a fost posibil datorită sprijinului oferit de Consiliul de Membri, deci, dacă nu sunteți încă membru, dar sunteți interesat să deveniți membru, consultați staff-ul nostru, iar aceștia vor fi foarte bucuroși să vă spună ce aveți de făcut.

Discuția din această seară va fi înregistrată, sunteți bineveniți toți cei care vă ocupați de acoperirea mediatică a evenimentului, dar o să vă rog să vă puneți telefoanele mobile pe "Silent".

Evenimentul nostru va fi disponibil pe net începând de mâine, inclusiv înregistrările video.

După program, cartea recent apărută a lui George Friedman, "Flashpoints: The emerging crisis in Europe", va fi disponibilă pentru Dvs, inclusiv însoțită de autograful personal al autorului.

Pe urmă, pe 12 februarie, economistul indian Subramanian Swamy va prezenta o lucrare despre țara sa, intitulată "India: a new deal for New Delhi".

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

Pe 24 februarie, fostul ambasador Chris Hill, asistent al Secretarului de Stat și specializat pe regiunea Asia de Sud-Est-Pacific, va ține o cuvântare despre provocarea numită Coreea de Nord.

Acestea fiind zise, va anunț o mică schimbare în program și, până să-i dau cuvântul d-lui George Friedman, îi predau microfonul președintelui Fondului de Investiții, William Saterd, caruia îi urez "Bun venit".

Bună seară, doamnelor și domnilor, sunt onorat să vi-l prezint pe George Friedman, însoțit, iată, și de soția sa, "Bună seară, Meredith!".

Dumnealui ne va vorbi despre schimbările politice și de peisaj în ceea ce privește securitatea în Europa.

De altfel, subiectul discuției din această seară, sunt conștient, interesează pe mulți, iar numai dacă ne uităm în urmă cu câțiva ani, vom vedea că au avut loc schimbări majore în Europa în ceea ce privește echilibrul și politicile de securitate ale statelor.

Există acum conflicte armate în desfășurare, toate, deocamdată, în imediată proximitate a Uniunii Europene.

Mai precis, în Ucraina, în Libia, Irak, Ucraina.

Dar, să nu uităm de anexarea Crimeii de către Rusia, conflictul susținut de Moscova în estul Ucrainei.

Dar, există în interiorul Uniunii Europene, acolo unde există imigranți musulmani, tendința de radicalizare a acestora, în special în Franța și nu numai.

Există și riscul că, pe de altă parte, societățile europene să răspundă acestor provocări prin promovarea de legi naționaliste și a altora neconforme cu democrația.

Pe urmă, referindu-ne la Zona Euro, aceasta rămâne slab performantă din punct de vedere economic, există riscul decapitalizării băncilor și tendința de creștere negativă, ca și înregistrarea unor rate ridicate a somajului și slăbirea monedei

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

europene.

În plus, Uniunea Europeană se confruntă deja cu criza din Grecia.

Deci, sunt create toate condițiile pentru apariția unui conflict?

De-abia aștept răspunsul lui George Friedman la această întrebare.

A venit, deci, momentul să vi-l prezint pe George, pe care mulți dintre Dvs îl cunoașteți deja.

El este fost agent CIA, expert și analist financiar, precum și lider al think-tank-ului STRATFOR.

De altfel, dumnealui este consultat adesea de Agenția Națională de Informații în probleme de strategie, dar și expert și colaborator permanent al mai multor posturi TV de renume, ca CNN, Vox sau NPR și este autor al mai multor cărți despre politica războiului și a conflictelor dintre sistemele de informații naționale și internaționale.

După părerea mea, George este cel mai inteligent și complet analist pe probleme de spionaj, economic sau de altă natură și, chiar în acest moment, vă rog să-mi permiteți să vi-l prezint pe Dr. George Friedman.

Vă rog să-mi permiteți prin a începe explicându-vă de ce anume am scris această carte.

Sunt, cred eu, două motive principale.

Primul dintre acestea se referă la faptul că într-o carte pe care am publicat-o în 2008, am scris că Uniunea Europeană este o construcție care nu poate să reziste.

Pe de o parte, sunt mandru că am atras atenția asupra acestui lucru.

Dacă moneda euro nu este stabilă, atunci tot sistemul central devine instabil.

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

Vorbim, totuși, de o zonă a cărei PIB este chiar mai mare decât cel al Statelor Unite.

Euro a devenit, în mod evident, o monedă instabilă și, de aici, am avut de-a face cu consecințele acestui lucru.

Mai este, însă, și un motiv personal.

M-am născut în Ungaria și, atât viața mea, cât și a părinților mei, a fost formată și modelată după geo-politica europeană.

Părinții mei s-au născut cu puțin înaintea izbucnirii Primului Război Mondial, iar frații lor mai mari, ca și părinții lor, au luptat în acel conflict pe frontul anti-otoman, pe urma împotriva rușilor.

Pe urmă, în perioada interbelică au fost convinși că toate aceste lucruri nu se vor mai întâmpla niciodată.

Atunci s-au și întâlnit, s-au îndrăgostit unul de celălalt și s-au și căsătorit, având chiar și propria lor afacere.

Pe urmă, s-au trezit implicați în cel de-al doilea război mondial și provocat tot de Germania.

Fiind evrei, au reușit să supraviețuiască lagărelor de concentrare și, în mod miraculos, tot restul familiei a reușit să scape cu viața.

Ei bine, de data asta, sigur fiind că tot răul s-a încheiat definitiv, și-au început o nouă afacere.

Dar, Ungaria a fost ocupată de ruși, mai rog, de sovietici, americanii le-au devenit adversari, ceea ce a și numit ulterior Vestul având frontiera la câteva sute de kilometri distanță.

Și uite-asa, din nou geo-politica a schimbat viața familiei mele.

Tatăl meu simpatizase cu social-democrații în tinerețe, dar de data aceasta nici măcar

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

nu mai era vorba despre politica.

De data asta, a ales non-implicarea, dar, pe vremea aceea, neutralitatea nu era deloc un lucru bun.

Fratele sau, spre exemplu, era comunist și membru al Serviciilor Secrete.

Nu vorbeau unul cu celălalt de vreo 30 ani, dar motivele certe erau ridicole; cred că se certaseră pe înțelesul exact al celor 1844 Manuscrise din "Capitalul" lui Marx.

În fine, o familie tipică.

Toate aceste lucruri l-au condus pe tatăl meu la concluzia că cel mai bun lucru de făcut era să părăsească țara.

Asa că, în noaptea de 9 august a anului 1949, atunci când eu eram un bebeluș nou-născut în vârstă de șase luni, am fost adormit cu un medicament și ascuns bine într-un cos imens, alături de sora mea mai mare.

În mod ciudat, pe ea nu o adormiseră, era trează.

Asa am trecut, pe ascuns, Dunărea, și am ajuns în ceea ce pe atunci era Cehoslovacia.

Din mai multe motive, pe vremea aceea acesta era drumul cel mai indicat către libertate.

Erau vase cu grăniceri care patrulau pe fluviu, plus soldații înarmați cu mitraliere de ambele părți ale Dunării.

A fost, sunt sigur, un moment în care viața noastră a atârnat de un fir pe par.

Dar, am supraviețuit și am ajuns în America, iar viața mea de aici a fost influențată de Războiul Rece.

Nu la modul dureros, însă, așa cum a fost influențată viața părinților mei.

Vreau să știți că, deși american, mă puteți considera texan, ceea ce face din mine să

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

fiu inca si mai american, daca puteti accepta acest lucru.

Si totusi, pana la varsta de 7 ani nici macar nu am vorbit engleza.

Culmea este ca acasa inca vorbesc in maghiara cu ai mei.

Deci, aceasta carte este si despre o intrebare fundamentala, iar aceasta este o chestiune personala.

Oare chiar tot ce a fost rau s-a incheiat in Europa cu adevarat?

Macelul care a inceput in 1914 s-a incheiat in 1945?

Sau totul a inceput la Roma, acum 2000 ani si, de fapt, nu s-a incheiat niciodata.

Iar raspunsul este crucial, pentru ca acest lucru a fost promis de Uniunea Europeana.

Pace si prosperitate, acesta este angajamentul luat de tarile membre.

Chiar l-am intrebat pe tatal meu de ce nu s-a intors niciodata in Europa, precizandu-i ca totul s-a schimbat.

Nu, nimic nu s-a schimbat in Europa, mi-a raspuns el.

Ei doar pretind acest lucru, dar e un lucru care nu s-a intamplat niciodata.

Deci, intrebarea pe care o ridica aceasta carte este: S-a schimbat intr-adevar Europa?

Dar, daca intr-adevar nu s-a schimbat, atunci ce urmeaza?

Aceasta este intrebarea existentiala a vietii mele, dar cred ca acest lucru va influenta vietile Dvs, indiferent de raspunsul la aceasta intrebare.

Europa a crezut intotdeauna in ceva.

A avut mereu ceva special, europenii au fost mereu deosebiti; si aici nu vorbim, desigur, despre ideea de unicitate pe care o promoveaza americanii.

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

Există un paradox în mijlocul căruia s-a creat Europa.

Europa este aceea care a inventat termenul de "umanitate", dar oare ce înseamnă acest lucru?

Înainte de marile cuceriri geografice, cuceritorii habar n-aveau de mongoli, după cum nici aceștia nu știau nimic de existența aztecilor care, la rândul lor, n-aveau nicio idee despre faptul că există și englezi pe glob.

Am trăit pe parcele mici, separați unii de ceilalți.

Dar, brusc, europenii dădura aceste ziduri și, în concluzie, se ajunge la un amestec de culturi.

Facând acest lucru, putem spune că europenii au cucerit lumea într-un fel în care nu se mai întâmplase până atunci.

Și așa s-a ajuns la ideea de umanitate pe care chiar ei au inventat-o.

De asemenea, au învins natura și au supus frigul și iernile severe.

Multe dintre crimele Europei pot fi iertate din aceste motive.

Deci, în final, Europa cucerește întreaga lume dar, și aici este paradoxul, nu s-a cucerit niciodată pe ea însăși.

Europa a fost incapabilă să se unească.

Spaniolii au încercat acest lucru, francezii, germanii, chiar și englezii, într-un fel, au încercat acest lucru.

Dar, nimeni n-a reușit să facă din Europa o singură entitate.

Dacă s-ar fi reușit acest lucru, atunci Europa ar fi controlat această lume.

Și acest lucru nu s-a putut realiza pentru că Vechiul Continent este divizat geografic.

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

Peninsule și insule, râuri și fluviile care nu curg pe unde trebuie, mări și lacuri între ei și, totuși, este penultimul ca suprafața dintre celelalte continente.

Doar Australia este mai mică din acest punct de vedere.

Și chiar și așa, după mine, Australia nici nu prea este un continent ci, mai degrabă, o insulă mai mare.

Există nu mai puțin de 52 state suverane și, de-a lungul a trei ore de stat la volan poți auzi ca se vorbesc cel puțin patru limbi diferite, chiar cinci sau șase, depinde de traseu.

Și asta, traversând tot atâtea țări care se disprețuiesc una pe cealaltă, exact la fel ca tatal și unchiul meu.

Cât de adâncă este raca dintre europeni, acesta este un lucru care este imposibil de măsurat și de știut.

Asta, din cauza unor evenimente care s-au întâmplat cu sute de ani în urmă.

Mama mea, de exemplu, care era o femeie super de treabă, nu putea pronunța cuvântul "român" fără să scuie pe jos.

Mai rău, acest gest era considerat obligatoriu.

Invers, pentru români, cuvântul maghiar este echivalent cu "blestem" și îl și pronunța ca să sune ca un blestem.

Și gândiți-vă că este vorba despre două țări care sunt acum membre ale Uniunii Europene.

Așa că niciodată nu trebuie subestimată ideea de diferență între țările Europei.

Norman Angell, care a fost un strălucit om de stat și a primit chiar Premiul Nobel pentru Pace, a scris în anul 1910 o carte pe care a intitulat-o "The Great Illusion".

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

În această carte el a demonstrat fără nicio umbră de îndoială că un război în Europa nu ar fi niciodată posibil.

Motivele erau faptul că un război ar fi un dezastru economic, iar inter-dependența și comerțul erau atât de intense, încât un conflict ar fi o imposibilitate din punct de vedere practic.

Desigur, omul era englez și, ca orice englez care se respectă, avea convingerea că nimănui nu ar putea să îi întreprindă ceva fără să aibă ideea de profit în cap.

Dar, în 1914 s-a întâmplat un lucru extraordinar nu prin faptul că era o noutate, ci prin faptul că era total neașteptat.

Fapt este că Europa s-a aruncat în aventura războiului atât de mult, încât în septembrie 1914, în bătălia de pe Somme, au murit, doar în această bătălie, 600.000 oameni; și asta, în numai o săptămână.

Ei bine, europenii nu au spus nici păs; iar războiul a continuat.

Dar, războiul nu a continuat încă patru ani, ci 31.

Între 1914 și 1945 au decedat 100 milioane de cetățeni europeni.

Chipurile, din motive politice.

Războaie, holocausturi, infometări deliberate, purificări etnice, conflictul civil din Spania altele și alte conflicte mai mici, care pareau să fie fără sfârșit.

Practic, în 1945 Europa și tot ce însemnase civilizația ei încetase să mai existe și este clar că nu neapărat din cauza celor două războaie, ci ca rezultat al acestei serii nefârșite de orori.

Mai mult decât atât, și-a pierdut suveranitatea.

Partea de Est a fost ocupată de URSS, iar partea de Vest de către americani.

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

Fiecare dintre aceste doua forte de ocupatie i-au tratat intr-un mod diferit pe oameni.

Dar, cele doua teritorii au fost considerate ca un fel de dominioane.

Decizia de a declansa un razboi atunci cand se traverseaza o perioada de pace fusese luata la Berlin, Paris, Roma sau Londra.

Acum, aceste decizii nu puteau fi luate decat la Washington si la Moscova.

Dar, aceasta problema a fost tratata extrem de responsabil de sovietici si de americani, nu asa cum o facusera inaintea lor tarile europene

Ocaziile de a declansa un razboi au fost nenumarate, dar, totusi, acesta nu a inceput niciodata.

Va reamintesc, inasa, ca tot europenii sunt cei care au spus despre americani ca sunt doar niste "cowboys". (tarani, adica)

Imaginati-va ca in 1914 sau in 1939 ar fi existat deja arme nucleare.

S-ar fi purtat oare cu manusi europenii, asa cum au facut americanii si sovieticii?

Multumesc lui Dumnezeu, aceasta este o intrebare la care nu vom avea niciodata un raspuns, dar eu ma indoiesc ca raspunsul ar fi afirmativ.

Timp de 31 ani Europa nu a facut decat sa se distruga pe sine, parcurgand drumul de la organizarea imperiala la pierderea de sine.

Deci, aceasta chiar ii face pe europeni sa fie unici.

Asa a aparut ideea de Statele Unite ale Europei sau Europa Unita.

Trebuie precizat, inasa, ca ideea le-a venit europenilor tocmai de la americani, atunci cand Planul Marshall s-a incheiat si s-a vazut ca si-a atins scopul.

Totusi, intr-o prima faza, atunci cand li s-a sugerat sa se uneasca pentru a-si atinge

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

mai ușor scopurile, europenii au strambat din nas.

Francezii au motivat prin faptul ca nu vor sa lucreze impreuna cu germanii, englezii ca nu au de gand sa colaboreze cu francezii si toti la un loc aveau un dinte impotriva italienilor.

Acesta este un lucru foarte important, dar europenii sufera de amnezie si pretind ca nu stiu nimic despre faptul ca la inceput au fost total impotriva uniunii.

A fost nevoie de santajul americanilor ca sa se puna pe roate ceea ce s-a numit initial Comunitatea Carbunelui si Otelului.

A fost o poveste intreaga si sa stiti ca nu de la europeni veti afla de existenta acestei povesti.

Si totusi, pana la urma, europenii au luat ideea, au facut sa para ca venea de la ei si lucrurile au evoluat din ce in ce mai bine pana s-a ajuns la semnarea, in 1992, a Tratatului de la Maastricht, lucru care a fost facilitat inclusiv de prabusirea Uniunii Sovietice.

Se implineau 500 ani de la inceputul cuceririi lumii, iar Tratatul promitea membrilor sai pace si prosperitate.

Va reamintesc ca Declaratia de Independenta a Statelor Unite promitea oamenilor o viata implinita, libertate si un drum catre fericire.

Totusi, din niste puncte de vedere, sunt diferente profunde intre cele doua documente.

Unul dintre ele vorbea despre datoria morala de a deveni cineva, in timp ce, pe de alta parte, celalalt oferea ceva concret.

Adica, vorbea despre faptul ca esti dator sa incerci sa fii fericit, dar nu promitea fericire ca atare, dar europenii le-au promis simultan pe amandoua.

Dar, toata problema consta intr-un fapt foarte simplu.

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

Ce se va întâmpla, totuși, dacă pur și simplu, nu poți deveni prosper?

Dacă, totuși, ești condamnat ca prosperitatea să te ocolească pur și simplu?

Din 1992 până în 2008, nu s-a pus această problemă. Am avut parte de una dintre cele mai prospere perioade ale istoriei.

Tot beneficiam de starea bună a economiei și europenii nu au fost nevoiți să-și pună problema: ce se întâmplă cu mine eu dacă sunt sărac?

Toate acestea s-au schimbat în șapte săptămâni în 2008. Pe 8 august 2008, Rusia a invadat Georgia. Asta e foarte important.

În primul rând avusese loc un război cumplit în Europa în anii 90, în Iugoslavia, soldat cu o sută de mii de morți, dar europenii pretinseseră că iugoslavii nu erau chiar europeni.

Dar iată, Rusia, în mod limpede temperată de Războiul Rece, cel de-al Doilea și Primul Război Mondial, se consideră că este angajată într-o strategie de tip pompier, invadând Georgia.

Dintr-o dată istoria se repetă. Ideea că trecuserăm de această etapă, ne-a revenit în minte. De ce rușii au invadat Georgia? Nu le pasă neapărat de Georgia.

Nu era pentru că Putin îl ura pe Sașașvili, toată lumea îl ura pe Sașașvili. Dar nu-i vorba despre asta.

SUA au pus în scenă o serie de revoluții "colorate" pe teritoriul ex-sovietic. Una dintre acestea a fost în Ucraina - Revoluția Portocalie.

Rușii au văzut în această Revoluție Portocalie intenția americanilor de a distruge Federația Rusă.

Din ce alt motiv SUA ar fi susținut protestatarii? În acel moment, Statele Unite erau implicate (blocate) în acțiuni în Irak, Afganistan, Mali și în alte locuri.

Scopul invaziei Georgiei, un aliat al SUA, a fost pur și simplu pentru a spune: iată cât valorează garanțiile SUA.

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

A fost un avertisment pentru Ucraina: vreți să fiți aliații Americii? Și georgienii au fost. Să vă fie de bine.

Este foarte important acest aspect când vine vorba de Ucraina, pentru că aceasta este originea acestei lupte continue din Ucraina și care nu se va termina atât de repede.

De asemenea, obliga Europa sau cel puțin o parte a ei să revină la ideea că problema rusească nu a fost definitivată. Pur și simplu a fost pusă într-un fel diferit.

La șapte săptămâni după invazie, a căzut Banca Lehman Brothers, și o dată cu caderea acesteia, perioada în care lumea a funcționat într-un anumit fel s-a schimbat, s-a terminat.

Pentru SUA, aceasta este a patra criză de acest tip, de la cel de-al Doilea Război Mondial. A fost criza obligațiilor municipale din anii 70, criza datoriei din Lumea a Treia și preferata mea, dacă ar fi să aleg una, criza creditelor ipotecare și acum asta.

Și toate s-au încheiat în același fel în SUA, a fost un tipar. Mai întâi a existat o lipsă de responsabilitate generală, chiar și la nivel individual în lumea finanțelor.

Acest lucru era urmat de un plan de salvare guvernamental, într-o formă sau alta, Resolution Trust Corporation, "Obligațiile Brady".

Apoi, acest lucru a fost urmat de faptul că instituțiile financiare au acceptat planul de salvare și au acuzat guvernul de iresponsabilitate.

E un joc incitant. Mereu mi-a plăcut și este esențialmente american.

Numai americanii rezolvă problema prin oameni ca Bernanke, Paulson și alți opt bancheri, care stau înghesuiți într-o cameră, duminică după amiază, implorând, certându-se și zbierând și încălcând Dumnezeu știe câte legi pentru a găsi o soluție.

Na a fost o soluție bună, dar a fost o soluție.

Și după aceea am început să vedem problema europenilor. Nu era încă camera în care să țină o ședință.

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

Nu e vorba ca erau doar opt bancheri ci erau vreo 25 de ministri, trezoreri, Sefi ai Bancii Nationale.

Nu era nicio coerenta si nicio experienta de a rezolva acest tip de probleme.

Felul european de a rezolva problemele era convulsiv si violent. Europeanii nu aveau proceduri pasnice, chiar si ilegale pentru rezolvarea problemelor.

Istoria Europei inseamna rezolvarea conflictelor prin spasme violente, europeanii nu aveau proceduri pasnice pt rezolvarea problemelor.

Deci Europa, spre deosebire de SUA, a inceput sa aluneze intr-un abis. Primul abis a fost criza americana a creditelor ipotecare.

Am fost in Europa sa imi spuna bancherii europeni cat de iresponsabili au fost bancherii americani vanzand credite ipotecare, iar eu le-am spus, "hei, derbedeule, tu le-ai cumparat!"

Asta nu pare sa nu fi intrat in mintea europeana, dar e un moment placut.

Dar in confruntarea cu criza ipotecara, Europa a decoperit un defect de baza, si acel defect era Germania. Si problema in Germania nu era numai ca era a patra economie mondiala, dar exporta echivalentul a 50% din PIB, dintre care jumatate mergea catre zona europeana de liber schimb.

Fara asta , economia de export germana, care depasise in dimensiune economia interna, ar fi alunecat in recesiune. Era inevitabil.

Ei au facut ceea ce trebuia sa faca , au creat aceasta Uniune Europeana ca o oportunitate pentru ei.

Construind o zona de liber schimb in jurul unei economii masive este ca si cum ai construi un sistem solar in jurul unei gauri negre.

SUA este un importator net, dar imaginati-va ca SUA ar exporta jumate din PIB catre restul lumii, iar jumate din acesta catre Mexic si Canada, care ar fi conditiile.

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

Asta a trebuit sa faca Germania.

Exista doua versiuni a ceea ce s-a intamplat. Una este cea germana si cealalta este cea greceasca.

Versiunea germana este ca exportul nemtesc a fost rezultatul unei mari eficiente, care a satisfacut nevoile Europei si ca aceasta criza fost cauzata de iresponsabilitatea europenilor din sudul continentului prin imprumutarea unor sume mari pe care nu au putut sa le plateasca inapoi.

Versiunea greceasca este ca criza a fost cauzata de dependenta germanilor de exporturi si de manipularea de catre Germania a UE pt a maximiza aceste exporturi.

Euro a fost situat undeva la limita prevenirii inflatiei in Germania, in timp ce facilita comertul german, dar, bineinteles, sudul Europei avea nevoie de un Euro mai ieftin, ca sa poata exporta.

Regulile de la Bruxelles au fost create in asa fel incat bussinesurile mici erau greu de finantat.

Si, in primul rand, legile tarilor erau de asa natura incat raportul risc/profit nu prea avea sens. In cealalta parte a ecuatiei, falimentul asa cum il stim aici nu este la fel in Europa.

Cand angajezi o persoana in Europa, nu il angajezi, ci il adopti, vine cu tine acasa, se uita in frigiderul tau.

De asta nu e niciun motiv ca Siemens, de exemplu, sa aiba o tinta majora. Marile companii europene, modelate din anii 50, nu s-au restructurat niciodata, nu au simtit niciodata pericolul unui Google sau Microsoft care sa le provoace, un echipament digital nu s-a prabusit niciodata in HP, care sa continue un eventual efect de domino.

Sistemul de bunastare german depinde intr-un final de aceste corporatii. Siemens este precum General Motors in anii 50.

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

Opereaza ca intr-un univers fara competitie si poate angaja nu numar mare de oameni in termeni foarte favorabili.

Daca Siemens are trebui sa concureze cu o companie tehnica in crestere din Macedonia, nu si-ar permite.

Asa ca nemtii i-au condamnat pe greci (in versiunea pe care o descriu elenii) pentru sistemul lor de bunastare, iar grecii zic ca au platit pentru el in masura in care au putut.

Voi ca sustineti firmele prin exporturi masive aici procedati corect?

Cine are dreptate? Nu are importanta. Nu pot trai impreuna.

Nu-i de mirare, deci, ca piata neagra a mers si merge destul de bine. Cunosc un tip care este arhitect in Grecia si care castiga cam 3.000 \$ pe luna si care acum mai primeste abia vreo 800.

Evident, dupa declansarea crizei. Somajul a crescut brusc si a crescut gradul de saracire a populatiei.

Atunci cand apartii clasei de mijloc si ai un job calificat, atunci cand iti pierzi casa, iti pierzi speranta in tot ceea ce ai fost invatat sa faci ca sa duci o viata decenta... este clar ce poate aduce cu sine.

Ganditi-va la un somaj de 50% printre cei de 25 ani. Asa ajungi sa intri intr-o lume in care nu te-ai fi gandit niciodata ca ai putea sa intri.

Pentru o perioada, te gandesti ca este doar o chestie de moment, ca nu este definitiv. Dar, dupa 6-7 ani realizezi ca deja situatia nu mai este temporara.

Adica, "mi-am pierdut jobul la 43 ani, acum am deja 50. Lucrurile nu au cum sa mearga mai bine, asta e viata mea de acum inainte".

Si acesta este punctul periculos. Pentru ca in Europa secolului trecut, in anii 20, germanii au trecut prin acest punct si au cautat o explicatie.

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

Evident, au cautat un om care sa-i conduca si, bineinteles, asa a aparut micutul acela cu mustata.

Ei bine, omulețul chiar era convingător. Una dintre chestiile pe care americanii nu le inteleg, iar europenii cu atat mai puțin, este faptul ca in prezent avem de-a face cu o catastrofa sociala in Europa.

In Europa, liderii politici au fost atat de obsedati de sanatatea bancilor, incat au crezut ca daca bancile vor fi functionale, iar ca pentru asta trebuie refinantate, atunci vor fi si sigure.

Dar, nu este asa. Pentru ca cel mai mare pericol pentru un magnat financiar inseamna funie sau glont.

Si prin asta vreau sa spun ca in istoria Europei e ceva traditional ca asemenea probleme sa se rezolva intr-un fel mai special.

Adica, fie prin blesteme la adresa marii finante, fie prin lichidarea fizica a acestora, ca in Rusia, rareori ajungandu-se la negocieri si la o intelegere.

Ceea ce este clar este faptul ca exista o mare masa de tineri educati si inteligenti, dar saraciti la maxim.

Acestia nu mai au nicio incredere in sistemul actual si uite ca asa au votat in Grecia pentru venirea la putere a stangii radicale.

Dar, mult mai periculos mi se pare faptul ca in Europa a reaparut nationalismul economic. Adica, au salvat Bancile Nationale din fiecare tara dandu-le bani, astfel incat nicio alta tara, nici macar Germania, sa nu poata profita de caderea acestora.

Desi in esenta este un lucru bun sa-ti protejezi compatriotii, de fapt acum ii controleaza. In majoritatea tarilor din Europa se remarca o recrudescenta a extremei drepte.

Si totusi, ceva au in comun, atat stanga cat si dreapta. Refuza sa plateasca.

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

La un moment dat, așa cum s-a întâmplat cu companiile aeriene în America, poate că este mai bine să îți declari falimentul și să te pui sub protecția legii referitoare la acest punct.

În felul acesta, creditorii au o șansă.

În schimb, răspunsul politic a fost apariția bruscă a unor partide de tip "Podemos" nu numai în Spania, ci chiar și în Anglia, și toate au în comun ideea anti-europeană.

Mai mult, Frontul National din Franța, Partidul UKIP din Marea Britanie sau sus-numitul Podemos din Spania pretind că țările lor o duc mult mai bine înainte de a se fi creat Uniunea Europeană.

Dar, sentimentul predominant este cel de ură. Toți îi urăsc pe germani, pentru că țara lor este mama tuturor relelor, așa cum s-a întâmplat și în trecut, ungurii îi urăsc pe romani și așa.

Mai rău, chiar în interiorul țărilor membre au apărut astfel de sentimente. Gandiți-vă că 45% dintre scoțieni au votat pentru independența de Marea Britanie.

În Belgia, valonii îi urăsc pe flamanzi, catalanii vor să părăsească Spania și să-și declare propriul stat, nordul Italiei vrea să se separe de regiunea săracă din sud, ungurii din România vor și ei să se separe etc.

Și așa este pentru că Europa n-a avut niciodată un crez comun. Pentru a fi o națiune, trebuie să ai un crez. Atunci când a izbucnit criza, noi, texanii, am strigat "La naiba cu New York și cu Wall Street", pentru că asta ne definește pe noi ca americani și acesta este crezul nostru.

În Europa dintotdeauna au fost limbi diferite și culturi diferite și de aceea construcția Uniunii Europene pare să fie atât de artificială.

La urma urmei, chiar și noi, atunci când am creat Statele Unite, tot din niste state suverane am creat uniunea. Și chiar și aici, la un moment dat, Sudul a vrut să iasă din confederație.

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

Iar aceasta problema s-a rezolvat doar prin Războiul Civil și prin batalia de la Gettysburg, dar și prin conferința și discursul lui Lincoln din același război.

Acolo s-a decis că nici nordul nu poate domina sudul, dar nici sudul nu are dreptul să-și impună punctul de vedere asupra nordului.

Dar, cine credeți că ar fi în stare să moară pentru și în numele Uniunii Europene? Cine și-ar da viața pentru o entitate care nu a reușit să ofere nici pace, nici prosperitate? Noi luăm ca date adevărurile (din declarația de independență a SUA -n.r.) acestea, că oamenii au fost creați egali. Există un principiu moral în spatele uniunii statelor americane: bun, rău sau indiferent, depinde cum îl privești. UE este o construcție prudențială pură, adică o afacere bună. Sloganul este "Intră în Uniunea Europeană, fă bani, nu vei fi încorporat în armată"(râde).

Acum, de exemplu, est-europenii și-au dat seama că vechilor europeni nu le pasa că frontierele lor sunt amenințate. România, Polonia sau Ungaria știu foarte bine că, în schimb, americanilor le pasa.

Și ca nu vor rata ocazia de a intra într-un nou conflict doar pentru că sunt departe. (rasete)

Da, americanilor le pasa. Și am călătorit mult în România, Polonia și Ungaria, credeți-mă.

Guvernele și oamenii de acolo și-au dat seama că tot ceea ce pot face europenii împotriva Ursului Rusesc sau oricărui altui pericol este să impună sancțiuni economice și atât.

De ce? Pentru că nu avem armata, uite de-aia.

Pai, nu poți menține o țară în care estul, marginile și litoralul nu pot conta, în caz de pericol, pe ajutorul centrului.

Uniunea Europeană nu este o țară, este doar un teritoriu pe care există foarte multe țări separate și unde se poate face un business de succes.

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

Dar, declaratia politica de baza "Aici este Europa" nu este decat o declaratie geografica si atat.

Nu este o declaratie morala, nu reprezinta nici macar o explicatie in scris a ceea ce au reusit sa construiasca si cu atat mai putin un adevar in sine.

Ei bine, am parasit entuziasmul dintre 1992 si 2008 si ne-am trezit intr-o alta realitate. Acea care spune ca Europa este cel mai mic continent, cu exceptia Australiei, sunt 52 state suverane acolo si toate au amintiri urate unele despre celelalte.

Ce se intampla in Europa? Unii ar spune ca nimic nu se intampla in Europa pentru ca ei cred sincer ca nu se intampla absolut nimic rau in Europa.

Dar, ascultati putin focurile de artilerie din estul continentului. Acelea sunt trompetele care anunta viitorul.

Ne oprim aici. Astept intrebarile Dvs.

1. D-le Friedman, daca ati fi membru al guvernului ucrainean, ce ati face in situatia data? Ati privi catre Europa, despre care Putin spune ca este la originea crizei, ati alege un drum independent, ce ati face?

Problema se pune diferit in functie de faptul ca esti fie vorbitor de rusa, fie esti vorbitor de ucraineana. Pentru ca in Ucraina sunt si unii, si altii. Teoria ca vorbitorii de limba rusa doresc autonomie pentru ca ar fi, chipurile, discriminati de majoritate, pica din start. Ucrainenii nu doresc o federatie. Nu va ganditi la Ucraina ca la Quebec. Da, acolo francofonii sunt separati oarecum de anglofoni, dar au raman intr-un stat comun. In Ucraina, drumul catre federalizare este drumul catre disparitia statului. Hai sa presupunem ca esti ucrainean si ca te adresezi singurei tari care te-ar putea ajuta, iar aceasta este SUA. Uite, chiar saptamana trecuta, generalul Hodges, comandantul trupelor americane stationate in Europa, a vizitat Ucraina, unde i-a decorat pe militarii ucraineni care se antreneaza sub comanda unor specialisti americani. Conform protocolului militar, aceste decorații nu pot fi acordate de

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

străini. Acesta este un gest care înseamnă că acei soldați ucraineni sunt ai lui, e armata sa. Pe urmă s-a deplasat în țările baltice, în Polonia, în România și în Bulgaria. În toate aceste țări, Statele Unite au avut o inițiativă separată, total independentă de NATO. Și asta pentru că NATO are drept de vot în luarea deciziilor de 100%. Orice țară poate bloca orice inițiativă: Turcia își va folosi dreptul de veto doar ca să arate că poate (râde).

În practică, SUA este pregătită să organizeze un cordon sanitar împotriva Rusiei. Rusii știu acest lucru și sunt convinși că SUA dorește să faramiteze actuala Federație Rusă. Eu nu cred asta, mai degrabă e ca-n fabula care zice că "nu vrem să te ucidem, vrem doar să te ranim un pic". Și uite-asa, vechiul joc începe din nou. Românii, ungurii sau polonezii au trait într-un Univers absolut diferit decât cel al germanilor sau cel al spaniolilor, îi poți întreba acest lucru și îți vor răspunde. Deci, dacă aș fi ucrainean, aș face exact ceea ce și fac deja. Adică, să încerc să-i implic pe americani și să-i trag aproape.

2. Într-o carte mai veche de-a Dvs, apărută acum 10 ani, erati destul de pesimist în privința Europei de Vest, dar spuneati că țările care au un viitor și care trebuie urmărite sunt Polonia, Turcia și Japonia. E vorba de evoluția din acest secol. Mai considerați încă valabile aceste afirmații, acum, în lumina a ceea ce s-a petrecut în ultimii 10 ani?

De exemplu, am spus undeva că Ucraina se va rupe, dar eu mă gândeam cam la anul 2015. De fapt, timpul strict este ceva relativ, am crezut că anumite evenimente se vor produce mai curând decât s-au petrecut până la urmă. Am mai prezis și că Rusia se va dezintegra, undeva către anul 2020. De fapt, le-am dat prea mult timp ucrainenilor. În circumstanțele actuale, mă gândesc altfel la Rusia. Colectează bani pe care îi dau preferențial regiunilor, cam ceea ce se petrecea în perioada Eltin. Cred că procesul de săracire a populației va continua, iar peste 3-4 ani am putea vedea niște chestii concrete petrecându-se pe acolo. De fapt, cu cât sunt mai săraci rușii, cu atât devin mai periculoși. Așa cum mi-a zis un rus, "voi n-ați fost în stare să preziceti că vom învinge Wehrmacht-ul, dar noi am făcut-o. Voi vă gândiți la alții ca la voi înșiva, noi nu

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

lucram in felul acesta. Veti vedea c-o vom scoate la capat". E un punct de vedere, dar nu cred ca avea dreptate in totalitate. Ganditi-va doar la preturile in continua scadere ale titeiului. Eu nu cred ca Rusia va supravietui in aceasta forma. De aceea, eu consider ca Polonia va juca un rol din ce in ce mai important. Ma refer acum la faptul ca o sa aiba un cuvânt de spus in afacerile Europei. Turcia a tot evitat sa se implice in Siria si in Iraq, dar o va face in final. Iar Japonia este deja o putere majora in Asia de Est. Armata Japoniei, desi lumea nu stie, este bine pregatita si mai numeroasa decat armata Marii Britanii, iar aviatia lor exceleaza. In plus, nu au oameni care sa traiasca mizer, ca in Bolivia. Deci, nu vad niciun motiv sa cred ca predictiile mele au fost gresite, doar timpul este cel care a fost si va fi altul. Am avut dreptate inclusiv referitor la faptul ca America va ramane puterea dominanta si ca economia ei se va reface cel mai rapid dupa criza din 2008.

3. In ultimii 50 ani, Europa s-a bazat pe Statele Unite in ceea ce priveste apararea. Care sunt implicatiile acestui pacifism intr-un viitor apropiat?

Asta este o problema care trebuie judecata de catre tarile Europei in parte. Dar, nu vad ca posibila izbucnirea unui razboi in interiorul Uniunii, singurul focar posibil fiind la frontierele Rusiei cu ceea ce se numeste peninsula Europa. Mai degraba, sunt uimit de amploarea si de numarul ridicat al fortelor secesioniste care actioneaza in interiorul Uniunii Europene in acest moment. Poate, un razboi civil, dar in interiorul statelor membre, nu intre ele. Cand ii aud pe catalani blestemandu-i pe castilieni, imi amintesc ca am mai auzit asta si in trecut. Dar, o extrem de mica posibilitate exista si in Statele Unite, nu putem exclude total o asemenea varianta. Cred ca Europa nu va reveni la perioada anilor '30, ci va redefini ideea de umanitate. Europeanii vor avea parte de razboaie, de pace, isi vor trai vietile. A fost razboi in Iugoslavia, acum este razboi in Ucraina, dar cu siguranta nu vor mai fi niciodata 100 milioane de morti ca in secolul trecut. In ceea ce priveste relatia cu SUA, ea nu exista. Noi, americanii, avem relatii cu Romania, cu Franta, nu avem relatii cu Europa.

4. Este, intr-adevar, extremismul musulman principala amenintare pentru SUA si ce evolutie va avea in viitor? Va muri de la sine sau va continua sa existe si sa

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

progreseze?

Este o problema a SUA și trebuie tratată ca atare, dar cu măsură. Gândiți-vă că politica SUA s-a bazat pe relațiile cu Rusia și cu Germania, care, de-a lungul timpului, au fost singurele amenințări grave pentru securitatea noastră. Acum, în această privință, orice am face este degeaba. Sigur vor fi și alte atentate. În orice caz, cred că dacă vom continua să ducem aceeași politică față de terorism și implicațiile sale așa cum am făcut-o după 11 septembrie, care este bazată pe excluderea celorlalți, vom da gres de-a binelea. Noi vrem doar să ne asigurăm că armatele lor vor lupta doar cu nisipul sub talpi, dar ei exact așa sunt obișnuiți să lupte dintotdeauna. Totuși, o așa-zisă bună guvernare vrea să dea asigurări propriei populații, din când în când, ca face tot posibilul pentru a preveni noi atacuri de acel gen. De fapt, aș compara Statele Unite cu un pusti de 15 ani. Cam depresiv... Dimineata, numai pace și armonie, iar seara are idei de suicid doar pentru că prietenul cel mai bun nu-l mai place. Suntem un imperiu de foarte puțină vreme. Nici măcar nu vrem să ne gândim la noi înșine ca la un imperiu. Trebuie foarte mult timp până să se ajungă la maturitate. Lui George W. Bush nu i-a trecut niciodată prin cap că mandatul său de președinte va rămâne pe veci legat de atentatele de la New York și, bineînțeles, că nu va avea habar despre cum trebuie să răspundă.

5. Ținând cont de slăbiciunile Europei de Est sau ale Asiei, este oare o idee bună să tot împingem mai departe și din ce în ce mai mult frontierele imperiului american sau asta se face pentru că lumea să uite de problemele interne?

Statele Unite au un interes fundamental: să controleze toate oceanele lumii. Din cauza acestui detaliu, noi îi putem invada pe alții, dar ei nu pot să ne invadeze pe noi. Este un lucru foarte frumos. Menținerea controlului spațiului și al mărilor este fundamentul puterii noastre. Cea mai bună cale pentru a distruge o flotă inamică este prin a nu permite ca flota să se construiască. Ca britanicii să se asigure că nimeni nu le va contesta supremația pe mare, i-au pus pe europeni să se bată între ei. Eu aș recomanda politica adoptată de Ronald Reagan, în ceea ce privește Irakul și Iranul: a finanțat ambele părți astfel încât să se bată între ele și să nu se lupte cu noi. Sigur că

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

nu este moral, este cinic, dar a funcționat. SUA nu pot ocupa spațiul Euro-Asiatic. În momentul în care primul bocanc calcă pe teren, vom constata că suntem complet depășiți numeric. Putem învinge o armată, dar nu putem ocupa o țară ca Irak-ul. Ideea că o armată de 130.000 de oameni poate ocupa o țară cu populație de 25 de milioane..Rația între numărul polițiști și populație în Manhattan era mai ridicată (decât cea dintre soldații americani și populația Irakului -n.r.)...Nu avem abilitatea aceasta, dar avem posibilitatea: să susținem diferite surse de putere astfel încât să se concentreze pe ei înșiși, cu susținere politică, economică, consilieri...și în extremă instanță, să facem ceea ce am făcut în Vietnam, Afganistan și Irak: atacuri de stricăciune(spoiling attack). Un astfel de atac nu are rolul de a învinge inamicul, ci de a-i strica echilibrul. Ceea ce am făcut în toate aceste războaie, spre exemplu în Afganistan, a fost să dezechilibrăm inamicul.

Greșeala pe care o facem este după ce i-am dezechilibrat, pentru că suntem copii și proști, a fost că în loc să zicem 'am făcut o treabă bună, să mergem acasă', noi am zis: 'A fost ușor, de ce să nu construim o democrație'? Acesta a fost momentul DEMENTEI. Răspunsul, pe scurt, este acesta: SUA nu pot interveni constant în zona euro-asiatică. Trebuie să intervină selectiv. Ca măsură extremă, atunci putem trimite soldați americani. Dacă trimitem soldați, trebuie să înțelegem clar care este misiunea lor, s-o limităm la asta și să nu dezvoltăm tot felul de fantezii. Ca și Imperiu, nu putem ocupa toate țările. Marea Britanie nu a ocupat India, ci a pus diferite state să se lupte între ele. Romanii nu au trimis armate numeroase peste tot, au pus regi marionetă, care erau responsabili să mențină pacea. Imperiile care au guvernat direct, așa cum a făcut-o Imperiul Nazist, au eșuat. Trebuie să fim inteligenți. Dar problema noastră este alta: noi nu suntem pregătiți să admitem că suntem un imperiu.

Nimeni nu a ocupat permanent, Rusia. Dar Rusia a avansat mereu spre Vest. Întrebarea care se pune pentru ruși, este: vor reuși să păstreze o zonă tampon, care e cel puțin neutră sau Vestul va penetra atât de mult în teritoriul Ucrainei încât vor

STENOGRAMA CONFERINȚEI: "EUROPA, DESTINATĂ RĂZBOIULUI"
ȚINUTĂ DE GEORGE FRIEDMAN LA CONSILIUL CHICAGO PENTRU AFACERI GLOBALE

ajunge la 90 de kilometri de Stalingrad și 450 de km de Moscova? Pentru Rusia, statutul Ucrainei ține de amenințarea existențială și rușii nu pot renunța la acest teritoriu. Pentru SUA, în cazul în care Rusia reușește să păstreze Ucraina, întrebarea este: unde se va opri? De aceea, nu este un accident că generalul Hodges vorbește despre poziționarea de trupe în România, Bulgaria, Polonia și Țările Baltice. Este vorba despre acel "Intermarium" (federație la care urmau să adere Țările Baltice, Polonia) Finlanda, Belarus, Ucraina, Hungaria, Romania, Yugoslavia și Cehoslovacia), coridorul de la Baltică la Marea Neagră la care a visat Piłsudski (lider al Poloniei în perioada interbelică –n.n.). Asta este soluția pentru SUA.

Nu știm ce face Germania, asta e problema. Cât timp SUA își construiesc cordonul sanitar de care vorbeam, dar nu în Ucraina, ci la Vest de ea, nu știm poziția Germaniei. Germania este într-o poziție ciudată. Fostul ei cancelar, Gerhard Schroder este în conducerea Gazprom. Germanii înșiși nu știu ce să facă. Germania trăiește din exporturi, Rusia poate lua o parte din ele, dar dacă Germania pierde zona de liber schimb, trebuie să construiască o alternativă. Pentru SUA, teama primordială este ca tehnologia și capitalul german să ajungă împreună cu resursele naturale și umane ale Rusiei. Este singura combinație care a terifiat SUA de sute de ani. SUA și-au pus cărțile pe masă: este vorba de linia de la Marea Baltică la Marea Neagră. Rusia și-a pus și ea, mereu cărțile pe masă: trebuie să existe o Ucraină cel puțin neutră. Cine poate să-mi spună ce va face Germania, îmi va spune ce se va întâmpla peste 20 de ani. Problema e că Germania nu s-a hotărât ce vrea să facă. Asta e Germania, dintotdeauna: enorm de puternică, economic, dar fragilă geo-politic. Din 1871 aceasta este chestiunea germană și a Europei. Acum se pune din nou. Și nu știm cum s-o abordăm, pentru că nu știm cum vor proceda ei.